

Mededeling ‘Towards an EU Aid for Trade strategy’

Titel: Mededeling van de Commissie ‘Towards an EU Aid for Trade strategy’
(Nederlandse versie niet beschikbaar)

Datum Raadsdocument: 11 april 2007
Nr Raadsdocument: 82/07 DEVGEN
Nr. Commissiedocument: COM (2007) 163
Eerstverantwoordelijk ministerie: BZ i.o.m. FIN, LNV, EZ en VenW

Behandelingstraject in Brussel: De mededeling is behandeld in de RWG CODEV. Inmiddels is de mededeling aan de orde geweest tijdens de RAZEB van 14 en 15 mei jl. (concept-Raadsconclusies – ongewijzigd aangenomen door de RAZEB – zijn bijgevoegd). Het doel van de mededeling is onder andere de *EU Aid for Trade-strategie* een impuls te geven en haar af te ronden zodat de strategie onderdeel uit kan maken van de *WTO Aid for Trade Global Review* in november 2007.

Achtergrond, korte inhoud en doelstelling van het voorstel:

In oktober 2006 gingen de EU-ministers van handel en Ontwikkelingssamenwerking in een gezamenlijke zitting akkoord met Raadsconclusies over handelsgerelateerde assistentie (*Aid for Trade*). Afgesproken werd dat:

1. Commissie en de EU-lidstaten gezamenlijk een Europese *Aid for Trade*-strategie zullen ontwikkelen. Daarbij werd gerefereerd aan de € 1 miljard die de Europese Commissie in Hong Kong heeft toegezegd voor *Trade Related Assistance* (TRA), alsmede het ‘streven’ van de EU-lidstaten om eveneens € 1 miljard aan TRA te spenderen;
2. Tevens werden Commissie en EU-lidstaten opgeroepen om als onderdeel van een bredere *Aid for Trade*-agenda effectief te reageren op de oproep van de *WTO Aid for Trade Task Force* om partnerlanden ook ondersteuning te bieden op het gebied van opbouw van productieve capaciteit, handelsgerelateerde infrastructuur en aanpassingskosten;
3. Het tweede deel van de conclusies was gericht op handelsgerelateerde assistentie voor ACS-landen (landen in Afrika, Caraïbisch gebied en Stille Oceaan) in het licht van de onderhandelingen over de EPA’s (Economic Partnership Agreements). Commissie en voorzitterschap wilden een politiek signaal afgeven om de moeizaam verlopende EPA-onderhandelingen een impuls te geven. Daartoe werd in de Raadsconclusies aangegeven dat een substantieel deel van bovengenoemde voor TRA bestemde € 2 miljard naar de ACS-landen zal gaan.

Na een reeks van voorbereidende bijeenkomsten van de *EU Trade and Development Expertsgroup*, een Commissie-werkgroep, heeft de Commissie een mededeling uitgebracht met daarin haar bijdrage aan de totstandkoming van een gezamenlijke *EU Aid for Trade*-strategie.

In de mededeling staan de volgende voorstellen opgenomen:

1. Verhogen budget Aid for Trade.
 - a) Verhogen van het hulpvolume voor Aid for Trade, via het opstellen van een routekaart voor het behalen van de financiële toezegging van € 2 miljard aan *Trade Related Assistance* (TRA) in 2010 (€ 1 miljard van de Commissie, streven naar € 1 miljard voor de EU-lidstaten);
 - b) Het aangaan van een nieuwe politieke verbintenis voor de bredere *Aid for Trade*-agenda (naast TRA, ook handelsgerelateerde aanpassingskosten, productieve capaciteit en handelsgerelateerde infrastructuur), waarbij speciale aandacht moet komen voor de ACS-landen gelet op de EPA onderhandelingen.

2. Verbeteren van de kwaliteit en effectiviteit van de *Aid for Trade*-strategie. Binnen de strategie dienen de volgende aspecten/gebieden te worden meegenomen:
 - a) armoede;
 - b) 'ownership' en participatie van de ontvangende landen;
 - c) duurzaamheid;
 - d) gezamenlijke analyses, programmering en optreden door EU-lidstaten (en Commissie);
 - e) Aid for Trade wordt effectiever wanneer focus van de strategie ligt op regionaal niveau.
3. Maken van afspraken over monitoring en rapportage (drie niveau's: globaal, per donor, per ontvangend land).
4. Capaciteitsimplicaties van deze strategie voor Commissie en EU-lidstaten (bv. uitwisselen van onderlinge expertise door EU-lidstaten om 'over-staffing' in donor-landen maar ook in ontvangende landen te voorkomen).

Rechtsbasis van het voorstel: niet van toepassing

Besluitvormingsprocedure en rol Europees Parlement: niet van toepassing

Instelling nieuw Comitologie-comité: niet van toepassing

Subsidiariteit en proportionaliteit:

Subsidiariteit: Strikt genomen niet van toepassing: het betreft een mededeling. Voor zover tot een beoordeling dient te worden overgegaan luidt het oordeel: positief. Nederland beoordeelt het positief dat de *Aid-for-Trade* strategie op Europees niveau wordt gecoördineerd. Deze coördinatie kan ten goede komen aan de totstandkoming en effectiviteit van de handelsgerelateerde assistentie.

Proportionaliteit: Strikt genomen niet van toepassing: het betreft een mededeling. Voor zover tot een beoordeling dient te worden overgegaan luidt het oordeel: positief met kanttekeningen. De maatregelen die de Commissie aankondigt in deze mededeling, vormen een goede en proportionele aanzet voor een verdergaande strategie m.b.t. *Aid for Trade*. Kanttekening hierbij is wel dat het vrijwillige karakter van de voorgenomen Europese samenwerking wordt gehandhaafd. De Commissie stelt zelf € 1 miljard ter beschikking voor de *Aid for Trade* strategie, maar wil door middel van deze mededeling de EU-lidstaten ertoe aansporen vanuit hun eigen OS-budget de andere afgesproken € 1 miljard te financieren. Nederland hecht eraan dat dit op vrijwillige basis gebeurt (bereidheid van de individuele lidstaten om bij te dragen aan die € 1 miljard).

Consequenties voor de EU-begroting: Doelstelling voor de Commissie van € 1 miljard per jaar voor *Trade Related Assistance*.

Financiële, personele en administratieve consequenties voor de rijksoverheid, decentrale overheden en/of bedrijfsleven en burger: niet van toepassing

Vervolgtraject financiële afspraken: niet van toepassing

Consequenties voor nationale en decentrale regelgeving/beleid, (informatie over het inschakelen van nationale agentschappen / zelfstandige bestuursorganen e.d., implementatie en uitvoering, notificatie en handhaving en/of sanctionering): niet van toepassing.

Voorgestelde implementatietermijn (bij richtlijnen) dan wel voorgestelde datum inwerkinginwerkingtreding (bij verordeningen en beschikkingen) met commentaar t.a.v. haalbaarheid: niet van toepassing

Consequenties voor ontwikkelingslanden: De uitbreiding van de reikwijdte van *Aid for Trade* buiten de traditionele handelsgerelateerde assistentie, met de opbouw van productieve capaciteit, handelsgerelateerde infrastructuur en aanpassingskosten, komt tegemoet aan de uitdrukkelijke wensen hiertoe van ontwikkelingslanden. Met de toepassing van de Verklaring van Parijs op deze hulpcategorie wordt beoogd om een effectievere inbreng van alle betrokken partijen te realiseren.

Nederlandse belangen en eerste algemene standpuntbepaling:

- De mededeling van de Europese Commissie geeft een goede aanzet om tot een gezamenlijke strategie te komen.
- Nederland plaatst vraagtekens bij de door de Commissie voorgestelde financiële doelstelling om vanaf 2010 jaarlijks € 2 miljard voor TRA te besteden als onderdeel van de bredere *Aid for Trade*-agenda, omdat dit kan leiden tot aanbodsturing door donoren in plaats van vraagsturing uit de ontvangende landen.
- De Commissie maakt vooralsnog onvoldoende duidelijk hoe de EU tegemoet gaat komen aan de vraag vanuit de ontvangende landen op het gebied van de verbrede *Aid for Trade*-agenda.
- Daarnaast dient het begrip TRA nader te worden gedefiniëerd in termen van de gebruikelijke OESO CRS-codes, dit om de jaarlijks door donoren gerapporteerde gegevens beter onderling vergelijkbaar te maken.
- De voorstellen over het *Enhanced Integrated Framework* mogen geen verplichting voor donoren opleveren om mee te doen aan multilaterale *trustfunds*.
- Het vrijwillige karakter van de *Aid-for-Trade* strategie staat in de *EU Code of Conduct* expliciet beschreven. Nederland is dan ook – in tegenstelling tot een aantal andere EU-lidstaten – minder bevreesd voor een te grote macht van de Commissie. Nederland zal er wel op letten dat het vrijwillige karakter gehandhaafd blijft.

Wel vraagt Nederland zich evenals andere Europese lidstaten af waar de Commissie haar toegevoegde waarde ziet: op het globale, danwel regionale niveau of op het niveau van de ontvangende landen.

- De voorgestelde concretisering van het voor ACS-landen bestemde “substantiële deel” van de additionele *EU Trade Related Assistance* staat eveneens op gespannen voet met de door Nederland nagestreefde vraagsturing.